

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ivdex Magistratvs Senator

Zype, Franciscus van der

Antverpiæ, 1633

Cap. XXV. Secretus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14280

Festus dictum cūpit. Rufus, diu manipularis, dein centurio, mox castris praefectus. Tac. l. 2.

Principatum, inquit l. 1. l. de offic. mag. offi. adipiscatur matricula decurrente, ita ut ad curas agendas & cursum illi exeant quos ordo militie vocat. & l. 2. quos labor prolixior fecerit anteire. & l. 12. de primicer. Illud praecipue promissionem nouam flagitare perlegimus, ne per ambitionem, vel gratiam, aut cuiuslibet occasionis obtentu, vel laborum seu solitudinum specie, publicorum aliquando liceat cuipiam graduum seriem conturbare, & temporum ratione calcatā dudum militantibus anteferrī, & que longis prolixisque stipendiis defensa iam pollicetur senectus, gratiōsā festinatione surripere. Ita nemo ad patriciatum promouebatur, nisi cōsulatu, praefecti prætoris, magistri militum, aut magistri officiorum administratione functus. Actu, inquam, functus: nam honorariis tantum codicillis decorati centū libras auri in publica opera pendebant. l. nemini. C. de consulibus l. 12. In Dacia nō nisi qui aurarias procurassent, ad dignitates admittebantur, l. 4. C. de metallar. Sed & rem bene gesisse in minori officio ostendere oportet eum, qui altiorem magistratū aditus est, ut Zeno decreuit in l. 1. C. vt om. Iud. adeoque magistratum gestorum liberationes ostendere. Latè Bozel. de magist. lib. 1. cap. 16.

CAP V T. XXV.

Secretus.

1.

Iudex se-
cretus fit,
illiusq.
ministrī.

ARctissimum secretorū custodem esse Iudicē oportet. Monet Sapiens Eccl. 28. Attende ne forte labaris in lingua, & cadas in conspectu inimicorum infidantium tibi, & sit causus tuus insanabilis in mortem. & iterum Prou. 20. Ei qui reuelat mysteria, & ambulat fraudulenter, & dilatat labiasua, ne commiscearis; sed causam tuam cum amico tracta, & secretum extraneo ne reueles. Prou. 25. Iubet Auth. de Iudic. & vt nullat. cap. 7. vt neque ab eis aliquid peccetur, neque prodatur. Quare & Iudex cauere debet, ne eorum operā vtatur, quorū linguæ fidelitatem probē notam non habeat. nam, vt ad Q. fratrem Cig. quos aut ex domesticis coniectoribus, aut ex necessariis apparitoribus tecum esse voleisti; horum non modō facta, sed etiam dicta omnia præstanda sunt. Non ille Rex filio in regnum quamuis successuro, sciscitanti quā horā postridie exercitus proficeretur, responsum dedit: sed interrogauit, an vereretur ne solus ille sonitum tubæ non exaudiret?

audiret? Alium filere quod cupis, primus file. Dignum Romanis, ut arcana consilia PP. Conscriptorū multis seculis nemo senator euulgarit. Dignum Papirij exemplum. Dignum Rep. Venetā, ut quæ consilia tanto numero agitant, extra senatum nemo efferat. Nec inferiores vñitarum Prouinciarum Belgic. Ordines, vbi non vñitus ciuitatis PP. Conscripti, non vnius gentis; sed tot distinctionū cōueniunt, quiq[ue] in singulos annos mutantur, tā obstante silētio cōsulta tegūt. Octauianus August. Thallo à manu crura effregit, quod pro epistola prodita denarios quingentos accepisset. Sacramenū regis abscondere bonū est, Tob. 12. Qui hostibus consilia produnt capite luunt. l. omne. §. exploratore. D. de re milit. qui aliis tegendapandunt, pro causæ merito puniuntur; atque in primis Iudices assessorēsque, qui arcana litium reuelant, quod si accidat in negotio fidei, anathemate feriuntur. x. vlt. de heret. in 6. Veteres etiam officij Iudicem moneri voluerunt vel à nomine loci, in quo causæ audiebantur. Secretariū is nuncupabatur. Qui fidelis est celat amici commissum. Sap. c. 2. Denudere autem amici mysteria, desperatio est animæ infelicitis. Eccl. c. 27. Audiuisti Verbum aduersus proximum tuum? commoriatur in te, fidens quoniam non te disrumpet. Eccles. c. 19. quanto magis Iudicem, senatorem, magistratum, arcana sui officij publicare non oportet? atque sane res magnas sustineri non posse ab eo, cui tacere graue est, pridem creditur. Miranda apud Tac. l. 15. Annal. Libertinæ in celando arcano pertinacia. illam non verbera, non ignes, non ira acrius torquentum, ne a femina spenerentur peruvicere, quin obiecta denegaret. Sic primus questionis dies consumptus. Postero cum ad eosdem cruciatus retraheretur, gestamine sellæ (nam dissolutis membris inflere nequibat) vinculo fascia quam pectori detraxerat, in modum laquei ad arcum sellæ restricto indidit ceruicem, & corporis pondere conni-sat tenuem iam spiritum expresit. Clariore exemplo libertina mulier, in tanta necessitate alienos ac prope ignotos protegendo, cum ingenui & viri equites Romani senatoresq[ue] intacti tormentis, charissima quæque suorum pignorum proderent. Igitur recte Calist. l. 19. D. de off presid. Non est resti & constantis Iudicis, cuius animum vultus detegit. minus recti erit cuius commissa causarum negociorumque arcana lingua prodit. Index is est, non Iudex.

CAP.